

Lillian Meister.
Näituselt Teeõhtu Boriss Mihhailovitšiga,
Vabaduse galerii 2018.

Foto Priit Grepp

55.
koiliblikas
august 2019

Rituaal Suuremõisas. Aet Ollisaar ulatab Lillian Meistrile Aasta Tekstiilikunstniku preemia!

Aastanäitus REEGEL JA RITUAAL ning tekstiilipreemiad

27.04 avatati Pärnus Uue Kunsti Muuseumis Eesti Tekstiilikunstnike Liidu aastanäitus „Reegel ja rituaal” ja tunnustati 2018. aasta parimaid tegijaid.

Tekstiilikunstnikud otsivad kahel viimasel aastal valminud töodes vastuseid küsimusele, kas ja milleks on vaja reegleid ja rituaale.

Kas me vajame juhust ja korda, struktuure, piiranguid, kirjutamata reegleid, reegleid kinnitamas erandit? Aga minu vabadus, kas ei koosne see mu enda loodud reeglitest? Kunstnikud on leidnud erinevaid viise esitatud küsimustele vastamiseks või vastandumiseks, nendel teemadel mõtisklemiseks või uute küsimuste esitamiseks. Näitusel saavad kokku tekstiilkunsti traditsioone ja piire katsetavad tööd põimevaipadest ja maalitud kangastest kuni skulpturaalsete vormideni. Aastanäituste korraldamine on Eesti Tekstiilikunstnike Liidu pikaajaline traditsioon, et tuua vaatajateni autorite uudislooming ning pakkuda kõrvuti liidu liikmetega esinemisvõimalust tekstiilitudengitele, ka seekordsel näitusel on osalejate seas nii Kõrgema Kunstikooli Pallas kui Eesti Kunstiakadeemia tudengeid. Viimastel aastatel on saanud tavaks korraldada aastanäitusi Eesti erinevates linnades, et tutvustada tekstiilikunstnike loomingut ka väljaspool Tallinna. Näitusega kaasnevad autoreid ja töid tutvustavad tuurid.

Aastanäitusel “Reegel ja rituaal” osalevad **Aet Ollisaar, Ainikki Eiskop, Anete Vihm, Anu Raud, Aune Taamal, Ehalill Halliste, Elna Kaasik, Ene Pars, Erika Pedak, Erika Tammperre, Eve Selisaar, Grete Kelder, Heleri Alexandra Sits, Ilme Rätsep, Ilme-Anu Neemre, Imbi Kruuv, Kadi Pajupuu, Krista Leesi, Ljudmilla Swarczewskaja, Maasike Maasik, Malle-Maria Sild, Marilyn Piirsalu, Merike Männi, Merike Roodla, Peeter Kuutma, Riina Samelselg, Sigrid Huik, Siiri Nool, Triin Talts ja Tuuli Reinsoo.**

Eraldi väljapanek tutvustas aastapreemia pälvinud autorite loomingut. Näitus oli avatud 28. aprill – 2. juuni 2019

Näitust kureeris Eesti Tekstiilikunstnike Liidu juhatus. Näituse kujundaja oli Madis Liplap

Tekstiilipreemiade saajaid toetab Kangadžungel.

Aastanäituse toimumist Uue Kunsti Muuseumis toetab Eesti Kultuurkapital ja Pärnu Linnavalitsus

Näituse avamisel kuulutati 2018. aasta loomingulise tegevuse põhjal välja Eesti Tekstiilkunstnike Liidu aastapreemiate saajad. Žürii koosseisus Kai Lobjakas (kunstiteadlane, ETDMi direktor ja disainikogu kuraator), Helen Adamson (kunstiteadlane, ETDMi tekstiilikogu kuraator), Karin Paulus (disainikriitik), Terje Luure (sisearhitekt), Elin Kard (Eesti Kunstnike Liidu asepresident, Hobusepea ja Draakoni galerii galerist), Mare Kelpman (tekstiilidisainer, Aasta Tekstiilkunstnik 2017) ja Heleri Alexandra Sits (tekstiilidisainer, Aasta Noor tekstiilkunstnik 2017) tõstis Eesti Tekstiilkunstnike Liidu juhatuse poolt esitatud nominentide seast esile parimad tegijad kolmes kategoorias.

Aasta Tekstiilkunstnikuks 2018 valiti Lylia Meister.

Lylia Meister pälvis tunnustuse aktiivse ja mitmekülgse loomingulise tegevuse eest. 2018. aastasse mahtus autori kolm isikunäitust: „Möödanik+“ Rakvere Teatri galeriis ja kohvikus, „Taeva arm“ Hop galeriis ja „Teeõhtu Boriss Mihhailovitšiga“ Vabaduse galeriis. Samuti osales Lylia Meister rahvusvahelisel näitusel „The 6th Riga International Textile and Fibre Art Triennial Tradition&Innovation. IDENTITY“ ja näitustel Eestis. Lylia Meistri loomingut iseloomustab professionaalsus koos paraja annuse huumoriga, tugev sotsiaalne närv ja vastutustundlikkus. Võrdse veenvusega toob ta vaatajate ette nii oma autoriloomingu kui kogutud esemed, väljapanekutest ei puudu omakasvatatud köögiviljad ja hoidised. Kaasates ka teisi autoreid, loob ta meisterliku käega värviküllaseid ja detailirohkeid kooslusi.

Aasta Nooreks Tekstiilkunstnikuks valiti Mari-Triin Kirs.

Mari-Triin Kirs on Kõrgema Kunstikooli Pallas tekstiiliosakonna neljanda kursuse tudeng, kelle portfoolio tutvustab autori mitmekülgseid saavutusi tekstiilkunsti ja disaini valdkonnas. Juba õpingute ajal on Mari-Triin Kirs teinud edukalt koostööd nii Eesti kui rahvusvaheliste disainerite ja ettevõtetega, samuti on ta osalenud Eesti Tekstiilkunstnike Liidu aastanäitustel. Mari-Triin Kirs iseloomustab pühendumine oma erialaste oskuste arendamisele, huvi materjalide ja tehnoloogiate vastu ning soov järgida oma loomingus jätkusuutlikkuse põhimõtteid.

Tunnustuse Aasta Tekstiilitegu pälvis stuudio Emma Leppermann.

Stuudio Emma Leppermanni kirg on käsitöö, kaunid naturaalsed materjalid, vanad tekstiilitehnikad ning loovad disainilahendused. 2018. aastal toimus „Eesti festival Jaapanis“, mille eesmärgiks oli pikaajaliste koostöösidemetega loomine ja kus Eesti disaini tutvustamise üheks eestvedajaks ja korraldajaks oli tekstiilkunstnik **Merle Suurkask** stuudiost Emma Leppermann.

Merle Suurkask (Emma Leppermann) ja Mari-Triin Kirs

Vaated näitusele Reegel ja rituaal.

Fotod Toomas Huik

Ainikki Eiskop

Imbi Kruuv

REEGEL JA RITUAAL

Näitusetuuri teeb Sigrid Huik

Elna Kaasiku tekstiilide ja Kaire Tali gobeläänide näitus DIALOG. NELIKÜMMEND AASTAT HILJEM toimus Riia Läti Seltsi palees veebruaris 2019 Eesti Vabariigi kuu tähistamise kultuurisündmusena.

Eksponeeritud oli kunagiste õpingukaaslaste 19 tööd. Mõlema erialane tegevus on alates 1978. aastast kulgenud omi radu ja seni polnud ammused sõbrad ühishäitust kunagi korraldanud. Gobeläänide ja tekstiilide kooslus oli eksponeeritud esmakordselt. Tööd olid ootamatus dialoogis – erinevad

formaadid ning tehnikad ja materjalid mõjusid üllatavalt ning pidulikult. Elna Kaasik sõnas avamiskõnes, et lisaks ühiste õpingutele on kahe kunstniku loomingu siduvaks faktoriks ka pikaajaline pühendunud tegutsemise alal. Näituse avamine – nagu tavaks – kulges piduliks õhkkonnas. Osales ning kõneles ka meie suursaadik Lätis hr Arti Hilpus, eesti muusikat esitasid Riia konservatooriumi õpilased.

Seekordne oli järjekorras kuues tekstiilnäitus ja RLS esitas kutse ka järgmiseks aastaks. Vaibakunstile vahelduseks on plaanis 2020. a veebruaris eksponeerida Sigrid Huigi, Ainikki Eiskopi ja Sirje Raudsepa siidimaale. Meeldivaks traditsiooniks saanud koostöö Läti ajaloo jaoks nii tähtsas hoones on olnud ladus tänu Eesti Riia Suursaatkonnale. Näituste korraldamise võimaluse eest oleme tänulikud Riia Läti Seltsi juhtkonna heasoovlikkusele ja Eestis elavale Läti kultuurisaadikule hr Juris Zīgursile.

Kaire Tali

Eestis visiidil viibinud Taani kuninganna Margrethe II kinkis Tallinna linnale 800 aastat tagasi taevast langenud lipu – Dannebrog – verivärskesse eksemplari. Lipu valmistas Elna Kaasik.

Kiek in de Köki FB lehe foto.

EMMA ESPOO
MUSEUM OF
MODERN
ART

Juunis avati Soomes Espoo kunstimuuseumis EMMA rahvusvaheline tekstiilinäitus

INTERWOWEN / YHTEEN KUDOTUT

Osalevad 12 kunstnikku: Sheila Hicks, Hanna-Kaisa Korolainen, Maija Lavonen, Pia Männikkö, Nithikul Nimkulrat, Kärt Ojavee, Bella Rune, Kustaa Saksi, Sue Stone, Johanna Ulfsak, Timo Vaitinen, Sandra Wirtanen.

EMMA ja Aalto Yliopisto tekstiiliprojekti ühisnimetajaks on loovus nii materjalide käsitlemisel kui tehnikate tõlgendamisel. Kõiki osalevaid kunstnikke tuntakse oma tee kulgejatena, uuendajatena. Autorite katsetused ja tehniline meisterlikkus ning eelarvamustevaba suhe kõikvõimalike materjalidega on igal juhul põnev ja seda näitust tasub kindlasti vaatama sõita. Johanna Ulfsaki ja Kärt Ojavee suurteos on kogu näituse kontekstis üks müstilisemaid. Tohtu töömahuga kootud kangad olevat töödeldud ja mõjutatud kõikvõimalike protsessidega, mida ilmselt vaatajal polegi oluline teada...

Näitus jääb avatuks kuni 1.03. 2020.

Kaire Tali

Kärt Ojavee ja Johanna Ulfsaki töö on eksponeeritud näitusel Interwoven. <https://emmamuseum.fi/en/>

Maasike Maasik vaibaga Pööriöö.

Foto Marilyn Piirsalu

Maasike Maasik Stockholmis

Stockholmi Eesti Majas (Wallingatan 34) oli 18. jaanuarist 15. veebruarini 2019 avatud Maasike Maasiku gobelääninäitus.

Näitust kureeris Eesti Tekstiilikunsti Liidu juhatuse poolt Kadi Pajupuu, kujundas Marilyn Piirsalu. Toetas: Eesti Kultuurkapital

Millises keskkonnas saad loominguga tegeleda?

Töötan üksi ja vaikuses oma turvalises ja tuttavas keskkonnas. Võtan oma loomingulist tegevust väga tõsiselt, mängulisem või eksperimenteerivam suund pole minu rida. Võõras keskkonnas kohanen halvasti, olen vilets keskenduja, välisresidentuure ega ühiseid töötubasid ei ihka.

Protsessi kulg ja idee muutumine töö käigus. Nähtamatust käegakatsutavaks.

Harjumuseks on saanud jäädvustada mõtteid, lausekatkeid, sõnakujundeid, visuaalseid märke, mis mingil hetkel on tundunud tähenduslikud. Need on kui hetkede salvestused. Poolne nägemuspildid on vahel selged ja sisemiselt puudutavad. Mõne aja möödudes tekivad kildudest suuremad ja selgemad pildid, sõnad teisenevad värvideks ja faktuurideks. Umbes nii sünnivad mu vaipade kavandid. Vaibad on minu päevaraamat: midagi on neis isiklikku, võõrale silmale arusaamatut, midagi äratuntavat. Kavandades mõtlen algusest peale vaibale, ka tehnilisele teostamisele, materjalivalikule. Teen palju kavan-

deid, suur osa rändab prügikasti. Nendega, mis mind kõnetavad, jätkan tööd. Teen ka proove materjalis, elan tulevasse töösse sisse. Aga kudumisel, mis on väga loominguline ja meditatiivne tegevus, sünnib muidugi muutusi. Olen selles mõttes väga range: vaip on ideeline ja teostuslik tervik ja tulemus saab igas mõttes olla parim vaid autori teostuses!

Üksikud kujutavad elemendid abstraktsel taustal on mitme sinu vaiba kujundikeeles, on nad olnud peategelased, mille ümber kasvatad sobiva maailma, või sünnib enne maastik, kuhu sobitub sümbol või märk?

Küllap nii ja naa. Tegelen ühe teemaga pikemat aega, vaiba teostamise ajal sünnivad ideed uuteks töödeks. Rõhutan ikka ja jälle, et eesmärk on saavutada emotsionaalne ja esteetiline tervik, ju siis kuulvad sinna ka aeg-ajalt need äratuntavad kujundid. Kriitiliselt võttes võib kogu mu vaibaloomingut vaadates järeldada, et tegelen kogu aeg ühe asjaga.

Kas sinu loomingus on olnud perioode, käekirjamuutusi, mida ise oskaksid välja tuua? Kas nende taustal on olnud midagi eluolulist, või on need puhtalt kunstiväljal toimuvast lähtuvad?

70ndatel, kui oli minu loometee algus, oli vaibakunst võrreldav monumentaalkunstiga, tarbekunst oli dekoratiivne, mõõtmelised suured. Mingi ruutmeetrise vaibaga vaevalt et näitusele pääses. Ajad ja seisukohad muutuvad. Ole kuitahes isikupärane, aja vool kannab sind ikka mingil määral.

Kas oled oma töid hävitanud/harutanud? Mis asjaoludel?

Olen teinud nii ühte kui teist, aga eesmärk on ikka olnud, et saaks parem. Peamine juht on intuitsioon. Pean tundma, et just aeganõudva gobeläänina on sellel tööil eluõigus, et teos-

tuse viis ja materjalide kooslus lisavad mõttele midagi ainuomast.

Oled teinud koostööd mitme sisearhitektiga ja ka otse tellijatega. Kumb sulle rohkem sobib? Räägi mõni tore lugu tellijaga.

Sisearhitektide ja arhitektidega koostöö on olnud ülimalt nauditav. Olen olnud Aala Buldase, Anu Vainomäe, Tõnis Padu ja Jüri Soolepi projektides tekstiilkunstnikuna.

Eratellija on hoopis teistsugune suhtluspartner, kogemused on olnud meeldivad. Üks hiljutine tore lugu oli noore juristiga, kes otsis Kunstiakadeemia kaudu vaibakunstnikku. Selgus, et selle naise vanaema oli soovinud saada tekstiilkunstnikuks, kuid olude sunnil tegelenud muude aladega. Vanaema oli lapselapsele kinkinud tähtpäevadeks väikeseid rahasummasid, mida too alles hoidis. Kui vanaema suri, tuli naisele mõte, et ta tahaks memme mälestust talletada tekstiiliteoses, mille ostaks vanaema kingitud summadega. Lugu oli inspireeriv ja meeleolukas, tellijaga koostöös sündiski sobivas suuruses ja värvikeeles vaip tema uude korterisse. Jäime mõlemad rahule.

Sinu töid on avalikus ruumis mitmel pool, millised projektid on sulle olnud kõige põnevamad, ja miks? Kui kavandi teostab keegi teine, milliseid nõudmisi see autorile esitab? Kas tajud neid töid samamoodi omana, või on nendega teine suhe?

Põnevaim oli Akadeemia Nordi ringauditooriumi tekstiilide projekt koos Jüri Soolepiga. Sündisid 2x6 meetrised pindpõimevaibad seinale, mis teostati professionaalsete kudujate poolt. Kui gobeläänide seas, mida minu loomingus on üle saja, on vaid kolm sellist, mida ma pole ise teostanud, siis pindpõimevaipade puhul olen kasutanud teostajat. Tööjoonis ja kavand tuleb peensusteni läbi töötada, lõngakooslused ja värvikaardid ette valmistada. Kuduja teostab selle kiiremini, kui mina seda teeksin, aga lõpptulemuse eest kannan ikka ise vastutust ja vaipu pean oma loominguks.

Jälgid tänast Eesti kunstielu, millest tunned puudust?

Arvan, et on liiale mindud "Kuninga uute riiete kiitmisega", tihti tuleks nentida, et kuningas on alasti. Ihalen rohkem positiivsete esteetiliste elamuste järele.

Oled kirjutanud Eesti tekstiilialaloo käsitlusi (nt raamatus Eesti tekstiilkunst 1915-2015), millist perioodi pead endale kõige põnevamaks, millest veel sooviksid kirjutada?

Kirjutisi on minult tellitud trükiste ja erialaste konverentside tarbeks. Võiksin veel kirja panna mälestusi, kui väljastpoolt tuleks tõuge ja tellimus, et oleks huvi selle perioodi vastu, mida ise olen läbi elanud ja oskaksin mälestustena kirjeldada läbi kunstniku prisma.

Milline on sinu maastik?

Armastan avarust ja helgust, eriti meeldib kõrgelt ja kaugelt merele vaadata. Ka koduaia mikrokosmos on kütkestav, eriti kui on tegu enda rajatud aiaga. Maalelamise tahtmist pole tulnud, mulle piisab suvekodust mändide all. Olen linnainimene, mulle sobib selline äärelinna või aedlinna miljö, kus praegu elan või lapsepõlves-nooruses elasin.

Millised Stockholmi näitusel eksponeeritud töödest sisaldavad teemat, millega sooviksid veel töötada?

Kaske-kaske. Selles on minu mõtted ja tunded Eestimaast ja eestlusest, eestlastest.

(Katkendid intervjuust, mis tehtud Rootsi näituse eel 1. jaanuaril 2019. Küsis Kadi Pajupuu, Vastas Maasike Maasik)

Detail vaibast Kaske-kaske

Stockholmi näituse avapäeva publik.

Foto Marilyn Piirsalu

Aet Ollisaar

Näitus TEKOÄLYTÖN¹ Forssa Muuseumis

Näitus TEKOÄLYTÖN tõi kokku kolm tekstiilikunstnikku, keda ühendab pika õppejõukogemuse kõrval tekstiili olulisuse väärtustamine üha virtuaalsemaks muutuv maailmas; näitusel osalesid Aet Ollisaar, Tiina Karhu (Soome) ja Tuiti Paju (Soome). Pärand, argipäev ja jutustused on kootud uude vormi traditsiooniliste kangaspuude, digitaalsete tehnoloogiate või legoklotside abil.

Aet Ollisaar: „Minu jaoks on oluline teada ja jagada lugusid, mis on teostega seotud. Tähtis on materjalide olemus, läik, värvitoonide rikkalikkus. Kasutan oma teostes lisaks tekstiilile teisi materjale – oma lapsepõlvkodu katuse õhukesed puidust kimme, leitud ja kogutud esemeid. Naudin tööde valmimise aeglast kulgu, ateljees veedetud tunde, mõeldud mõtteid ja valguse muutumist selle protsessi juures. Iga teose valmimise ajal sünnib uus lugu.“

Tuiti Paju: „Kas väikestel metsloomadel on tulevikku inimeste loodud tulevikus? Millest küll räägivad nende loomade une-

näod ja unistused? Jälgin ahastusega, kuidas inimese hoolimatus mõjub loodusele, loomade elukeskkonnale. Tekstiiliteostes UNI magavad loomad oma pesades, mille üheks ehitusmaterjaliks on plastikjäätmek. Looduslikud materjalid ja plastik hakkavad omavahel segunema ja loomad ei märka enam erinevusi nende kahe materjali vahel.“

Tiina Karhu: „On põnev mõelda, kui kiiresti Soome argipäev on muutunud töömahukast leivateenimisest üha meelelahutuslikumaks vaba-ajaks. Samal ajal tajuvad inimesed ometi nõudmiste suurenemist ja töö tundub endiselt raske, kuigi see seda füüsiliselt enam pole. On neid, kes tahavad vabatahtlikult jääda tööelust eemale, või määratleda iseseisvalt oma töö eesmärgid, koha ja aja. On neid, kes ei leia tööd, kuigi tahaks. Ometi peaks tööl olema ka muu tähendus, kui elatise hankimine. Ja loovas töös ei tohiks unustada mängulisust!“

Näitus Forssa Muuseumi galeriis Moletti oli avatud 17.05-16.06.2019

Rohkem infot: <http://www.forssanmuseum.fi/>

¹ *tehisintellektita soome k*

Aet Ollisaar

Tiina Karhu

TEKOÄLYTÖN

Kolme näkemystä tekstiilitaiteeseen

17.5.-16.6.2019

TIINA KARHU

AET OLLISAAR

TUITI PAJU

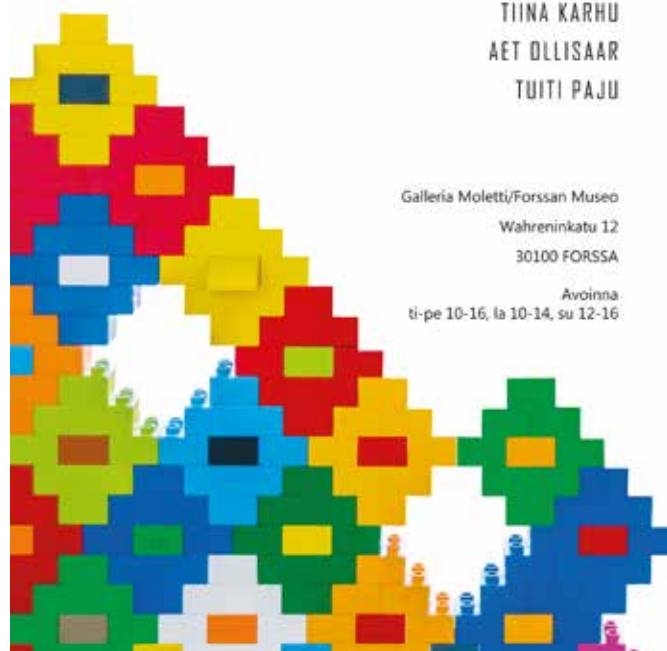
Galleria Moletti/Forssan Museo

Wahreninkatu 12

30100 FORSSA

Avoinna:

ti-pe 10-16, la 10-14, su 12-16

Põhjamaade tekstiilikunstnike ühendus Nordic Textile Art (NTA)

Eesti Tekstiilikunstnike Liit liitus 2019. aasta alguses põhjamaade tekstiilikunstnike ühendusega Nordic Textile Art (NTA).

NTA on ühendus, mis on avatud tekstiilikunstnikele ning neile, kelle kireks on tekstiilikunst. NTA liikmeks saab astuda nii individuaalselt kui ka organisatsioonina. NTA asutati 2006. aastal Rootsis ja on tegutsenud Põhjamaade kunstnike ühendusena, Organisatsiooni tööd korraldab juhatus.

NTA korraldab oma liikmetele kord aastas kohtumise ühes Põhjamaa riigis, mille raames toimub aastakoosolek ja korraldatakse loenguid, näitusi, töötubasid ja ekskursioone. Liitunud organisatsioonil on õigus saata üritusele kaks esindajat, organisatsioonil on aastakoosolekul üks hääl.

Individaallikme liikmemaks aastas on 25 eurot ja organisatsiooni liikmemaks 55 eurot. Rohkem infot liikmeks astumise kohta siin: <http://www.nordictextileart.net/become-a-member/>

2019. aasta märtsi lõpus ja aprilli alguses Islandil toimunud NTA liikmete kohtumise teemaks oli Heritage Meets the Future – pärand kohtub tulevikuga. Eestist osales sündmusel kolm esindajat: **Kadi Pajupuu, Marilyn Piirsalu ja Aet Ollisaar.**

Kadi ja Marilyn juhendasid NTA sündmustele eelnevatel päevadel Reykjavíkis kahepäevast RailReedi töötuba. Aet oli Reykjavíkis Erasmuse programmi toel, et külastada Islandi tekstiilikunstnike ühenduse juhi **Ragna Frodadottiri** kutsel Reikjavíki kunstikooli, tutvuda sealse tekstiiliosakonnaga ning arutada edasisi koostöövõimalusi.

NTA Islandi kohtumise programmis oli osalemine Islandi disaininädalal, rahvusvaheline tekstiiliseminar, kaks väljasõitu, aastakoosolek ning arvukalt näituste avamisi ja kohtumisi kunstnikega.

Disainiseminar *Design Talks* Harpa kontserdimajas üllatas tõeliselt rohke osavõtuga ja vaheldusrikka programmiga. Omaette vaatamisväärsus oli ka kont-

serdimaja ise oma põneva arhitektuuri ja klaasmoodulitest seintega. Esimesel väljasõidul Reykjavíkist lõunasse oli osalejatel võimalus tutvuda Uppspuni villaveskiga (<https://uppspuni.is/is/>) ja saada aimu Islandi lumravast loodusest. NTA aastakonverentsil esinesid ettekanetega tuntud tegijad üle maailma: Jessica Hemmings, Philip Fimmano, Bryndis Bolladottir, Katrin Porvaldsdottir, Kadi Pajupuu, Isabel Berglund, Kiyoshi Yamamoto. Väljasõidul Reikjavíkist põhja tutvustas Islandi taimede värviomadusi Guðrún Bjarnadóttir, reisi sihtpunktiks oli Islandi tekstiilmuuseum (<http://textile.is/>) ja kunstnikele residentuuri võimalusi pakkuv tekstiilikeskus Textile Center Blönduós (<https://www.textilemidstod.is/>)

NTA liikmete järgmine kohtumine on kavas korraldada Taanis märtsis 2020.
<https://www.nordictextileart.net/>

Aet Ollisaar

Fotod Aet ja Kadi

Elisabeth Brenner ja Beatrijs Sterk (ETN) geisrit pildile püüdmas.

Tikkimise töötuba Blönduosi tekstiilikeskuses

Põnevad kohtumised Islandil: soe ja kõikvõimas organisaatoritalent Ragna Frodadottir ja värvikas õppejõud Bergenist Kiyoshi Yamamoto.

Vasakpoolsel pildil legendaarne Islandi tekstiilikunstnik Audur Hildur Hakonadottir.

Põhjamaade tekstiilikunst Tartus

CONNECTIONS/SEOSSED

8.-25.05.2019, Nooruse galerii

Kunstnikuvestlus/Artist Talk ja näituse avamine 9.05

Autorid avamisel. Fotod Aet Ollišaar

Tartus galeriis Noorus avati 9. mail 2019 ulatuslik ja mitmekülgne Põhjamaade tekstiilikunstnike loomingut tutvustav näitus CONNECTIONS, avamise päeval oli huvilistel võimalus kohtuda osalevate autoritega. Samuti osalesid avamisel Põhjamaade tekstiilikunstnike organisatsiooni Nordic Textile Art esindajad.

Näituse idee sai alguse NTA ja ETeKL juhatuste kohtumisel Kihnus (2018), mil arutati edasisi koostöövõimalusi. Esimese sammuna lepiti kokku ühisnäituse korraldamises galeriis Noorus. Näitusel osalevate autorite eelvaliku tegid osalejamaad ja NTA juhatuse, Eesti autoritest tegi ETeKL juhatuse näitusel osalemise ettepaneku Aasta Noore Tekstiilikunstniku preemia pälvinud liidu liikmetele. Näituse eesmärgiks oli tutvustada Põhjamaade tekstiilikunstnike loomingut, näitusel esines kolm autorit igast osalevast riigist: Island, Norra, Rootsi, Soome, Taani ja Eesti.

Näituse pressitekst esitas küsimusi: Kas tekstiilikunstnikke kõnetab tekstiil kui materjal, või hoopis tehnikate varjatud alltekstid? Näitusel eksponeeritud teoste märksõnadeks oli kihilisus, peegeldused, läiked ja vormid ning avanesid tekstiilmaterjalide erinevad olekud. Galeriis vaheldusid õhulised ja läbipaistvad kangad, vabalt voogavad lõimed, tihedad koepinnad selgelt loetavate pistete ja konkreetsete kujunditega. Materjalide kooslustes leidis puitu, kivimeid ja plastikut, kuid valdavalt oli tekstiilmaterjalile teostes kandev ja ühendav roll. Autorid tõlgendasid traditsioonide ja loodusega seotud tee-

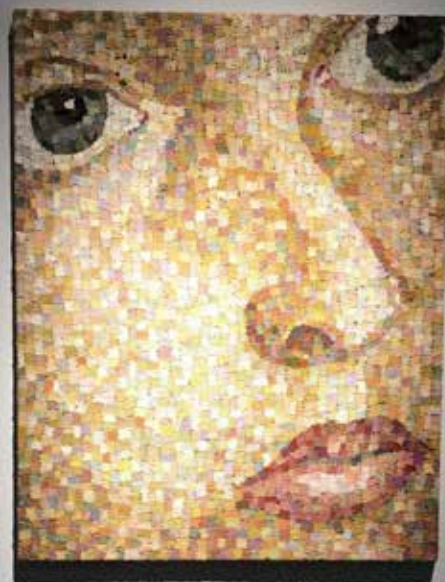
Elina Helenius

Janne Nes

masid, abstraktsel vormi- ja koloriidimõjul põhinevate teoste kõrval paelusid tähelepanu detailideni täpsed portreed. Ulatuslik väljapanek andis võimaluse kohtuda erinevate autorite ja teostega. Väga põnev oli avamise päeval kuulata näitusel osalevate kunstnike esitlusi, autorid rääkisid nii näitusel eksponeeritud teostega seotud lugusid kui tutvustasid oma loomingut laiemalt. Oli suurepärane, et kunstnikuvestlusel ja avamisel osales nii palju autoreid erinevatest riikidest – kohale oli saabunud 18 osalejast 15 autorit! Nii avamise päeva üritused kui näitus tervikuna tõi galeriisse rohkelt publikut – 14 päeva jooksul, mil näitus avatud oli, külastas galeriid 900 inimest.

Pia Jensen, Heleri Alexandra Sits

Eva Jakovits

My Kirsten Dammand

Näitusel osalesid kunstnikud: Bryndis Gudrun Björgvinsdóttir, Anet Brusgaard, Kristina Daukintytė Aas, Eva Jakovits, Pia Jensen, Helga Pálína Brynjólfssdóttir, Liina Blom, My Kirsten Dammand, Elina Helenius, Ragnhild Monsen, Eva Mustonen, Janne Nes, Nina Nisonen, Anna Segelman, Heleri Alexandra Sits, Josefin Tingvall, Helle Trolle, Päivi Vaarula.

Näituse kuraator: Aet Ollisaar
 Näituse kujundus: Madis Liplap
 Näituse plakati kujundus: Kadi Pajupuu
 Näituse korraldajad: Eesti Tekstiilikunstnike Liit ja Nordic Textile Art
 Näitust Toetas Eesti Kultuurkapital ja Kõrgem Kunstikool Pallas
 Näitus on osa Eesti Tekstiilikunstnike Liidu 2019. aasta rahvusvahelisest programmist Tartus ja Pärnus.

Kristina Daukintytė Aas

Koostöös Pärnu Muuseumiga korraldas Eesti Tekstiilikunstnike Liit sel kevadel kaks tekstiilikunstinäitust muuseumi saalides. Näituse kujundas Madis Liplap

Näitus KAADRID/FRAMES

10. aprill–2. juuni 2019

Kaadrid / Frames viitab hetke püüdmisele. Kutsusin näitusele osalema autoreid Soomest, Rootsist, Leedust ja Eestist, kelle loominguga ühisnimetajaks on žakaarkangad. Žakaartechnika võimaldab kududa kangasse fotolikkust ja kontrollida kangastruktuuride maailma. Kui kõike on võimalik kududa, siis millise kujundi kasuks autor otsustab?

Matilda Dominique suurendab kangastruktuure, kuni neist saavad ruumilised objektid. **Krista Lees**i miksib vöökirju pilveks, mis meenutab meile, et sarnast leiame mustrites Põltsamaalt Peruuni. **Outi Martikainen** pühendab oma mõtted väikestele inimestele, kelle lapsepõlv möödub pagulaslaagris.

Monika Žaltauskaite-Grašiene koob söestunud puidu struktuuri kangasse ja räägib loo kirikupõlengust, kust ainsana säilis madonna naeratus. Disaini ja kunsti piiril balansseerib **Annika Kiidron**, kes eksponeerib väljakutsuva kujundikeelega meestemoe kollektsioone. Eksponeeritud tudengiprojektid annavad ettekujutuse disaineri tööst kangaste loomisel. Selle näitusega tunnustame **Vibeke Vestby** (Norra) tegevust arvutiga ühendatud kangastelgede TC1 ja TC2 arendamisel firmas Tronrud Engineering. Just nendel telgedel on kootud suur osa näitusel eksponeeritud tekstiilidest. 11. mail korraldab Eesti Tekstiilikunstnike Liit Pärnu muuseumis Teljetaltsu-

tajate seminari, kus siinsetel näitustel esinevad autorid tutvustavad oma tööde tagamaid. Väärtustame ka eelmise sajandi alguses Eestis tegutsenud teljemeistrite, nende loominguliste ideede säilitamisele on pühendunud **Eva-Liisa Kriis** (IIDA käsitöökool). Armastame töövahendeid, mis toetavad looja vabadust!

Kadi Pajupuu.
näituse Frames kuraator

Fotod Marilyn Piirsalu ja Toomas Huik

Annika Kiidron

Koiliblikas küsis autoritelt inspiratsiooni, ideede ja töötamise loogika kohta, avaldame valiku vastustest.

Annika Kiidron (Eesti)

Mind inspireerib elu ise ja juhib sisemine loomisvajadus. Analüüsin ja sünteesin kõike enda ümber ja tulemused leiavad tee minuloodud rõivastesse ja tekstiilidesse. Minu suurimaks unistuseks on omada kunagi žakaartelge TC1 või TC2.

Millised lood on sinu tööde taga?

Mantlid naisaktidega on minu lõputöökollektsoonist Kõrgemas Kunstikoolis Pallas. Uurisin ideed, kuidas ebakonventsionaalne kujutis viia meestemantli kangasse, aga soovisin ka rõhutada kandja individuaalsust.

Rätsepana oskan analüüsida kandja keha tasakaalu- ja fookuspunkte ja suudan mustrit paigutada lõikel viisil, et mantli siluett toetab mehe figuuri.

Kui rõiva lõiked on teada, saab ka kangakudumisfaili planeerida nii, et juba kududes jääke vähendada.

Matilda Dominique (Rootsi)

Millised lood on sinu tööde taga?

Töoga Osa uurimusest oli mu eesmärk kombata neid piire, kus telgedel kootud kolmemõõtmeline struktuur kokku variseb, samuti soovisin illustreerida vastuolusid, mida kootud struktuurides tajun. Töö on valminud tööstuslikul žakaarteljel kasutades mitmes suuruses vahvelkanga sidust. Sama sidusega, aga vaatenurka ja eesmärki muutes, olen tegelenud projekti Strukturbiblioteke: käsitsi kootud struktuuride arhiiv raames. Töös The Grid / No Grid III mängin eri jämeduste villaste lõngadega jälgides protsessi, kus pikkade lõngajooksudega liikuv struktuur võngub selguse ja ebakindluse vahel.

Millest tekstiilikunstnikuna unistad?

Hetkel töotan raamatu kallal, nii et peamised väljakutsed on seotud selle lõpuleviimisega... Palju pühendan aega ka ruumidele, kus oleks huvitav töötada ja oma töid eksponeerida. Üheks väljakutseks on isikunäitus, mis toimub muuseumis, kus olid 19. sajandil tegutsenud arsti elu- ja tööruumid. Põnevaks väljakutseks on töötada ruumiga, kus on juba nii palju ajalookihistusi, tumedad tapeedid, vähe valgust...

Üldiselt meeldib mulle töötada avarates ruumides ja luua mõõtmelt suuri tekstiile, mis oleks dialoogis arhitektuuriga – kohaspetsiifilised projektid.

Matilda Dominique

Helene Puusep (Eesti)

Mis on sinu töö lugu?

Mu elus on kätte jõudnud aeg, kui mult küsitakse iga päev, mida ma peale ülikooli lõppu teen. Kogu varasema elu olen teadnud, et pärast suve ootab mind ees midagi kindlat. Nüüd ma aga tõesti ei tea, mis minust saab...

Aga ma ei karda!

Mul on mu parim sõber Emma (*Helene corgi tõugu koer*), kelle seljas ma väga vapralt tulevikule vastu ratsutan.

Helene Puusep

Krista Leesi (Eesti)

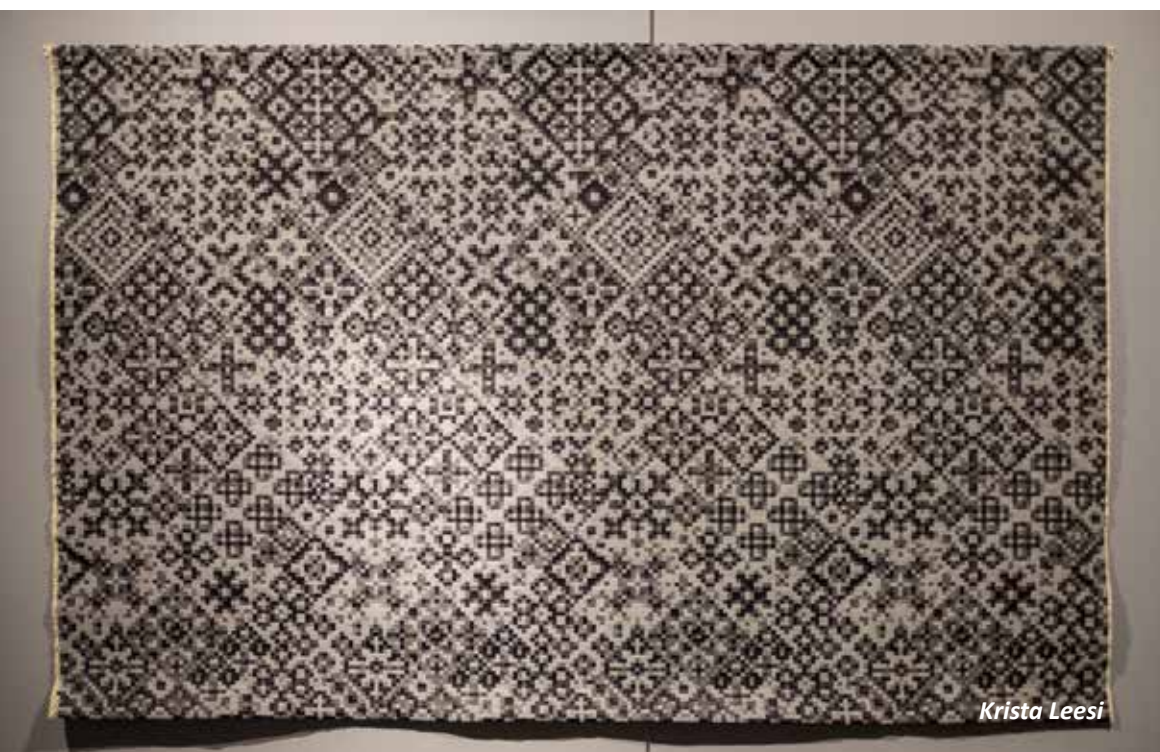
Millised lood on sinu tööde taga?

See teos on üks katsetustest ornamentaalse mustripinnaga tööde seeriast, mis on inspireeritud Eesti mustrikirjadest. Geomeetrilised märksümbolid on kui erinevaid aegu ja maid ühendav kodeeritud salakeel (KOOD). Sarnaseid märgivälju leidub üksteisest ajaliselt ja geograafiliselt väga kaugel asuvate kul-

tuuride juures. Sellele on tähelepanu juhtinud Eesti kunstnik ja guru Tõnis Vint.

Kuidas töötad?

Kõige olulisem tööriist on minu arvuti. Selle ümbrus avatud köök-elutoas on ühtlasi minu stuudio, mis kiirematel aegadel laieneb vastavalt vajadusele ning kattub erinevate materjalinäidiste, tööproovide ja muu olulisega.

Krista Leesi

Monika Žaltauskaitė Grašienė (Leedu)

Mis sind inspireerib?

Vahel väga lihtsad asjad, tavaliselt inimeste lugudest saadud laeng, isiklikud kogemused, visioonid või ka uudisteklipp. Minu jaoks on põnev neid lugusid kangasse kududa, rääkida neid uuesti tekstiili keeles.

Milline on sinu ateljee?

Tööruumi loob see, kus ma olen oma mõtetes. Ma ei sõltsu nii palju vahenditest ja materjalidest. Rohkem püüan materiaalselt käsitleda kontseptsiooni tasandil. Kõik materjalid (nagu ka värvid) on head, vaja vaid leida neile õige koht ja vahekord.

Outi Martikainen

Outi Martikainen (Soome)

Millised lood on sinu tööde taga?

Lapsed ja mure nende pärast. Liiga paljud neist peavad ka aastal 2019 olema vastamisi hirmu, vägivalda ja näljaga. Oma töödega, kus kujutan lapsi, tahan tähelepanu juhtida kõikide väikeste inimeste õigusele kasvada turvaliselt ja kogeda oma erilist lapsepõlvele.

Mis sunnib sind rakendama uut lõime kangastelgedele?

Uudishimu materjalide ja värvide suhtes. Mulle meeldib ka kudumisprotsessi füüsilisus: tantsin koos teljel liikuvate niitega, need on minu klaviatuur. Vahel käivitab loomeprotsessi ruum, lugu, kujund või emotsioon.

Arvan, et maailm vajab kunsti, see on osa inimeseks olemisest, üksteisest hoolimisest. Kunst võib ravida ja süvendada sinu elutaju.

Monika Žaltauskaitė Grašienė

Outi Martikainen

Eva-Liisa Kriis

Kadi Pajupuu

Vibeke Vestby

Konverents Teljetaltsutajad

11. mai 2019 Pärnu Muuseum

Meie erialaliit ja Pallase tekstiiliosakond korraldasid konverentsi Pärnu Muuseumi 3. korruse saalis. On ju viimasest meie liidu korraldatud rahvusvahelisest tekstiiliarutelust hea mitu aastat möödas. Konverentsi teemaks ja peategelaseks sai kudumistelg. Pärnu muuseumis oli Hollandi damastikudujate rändnäitus *Shadow and Light* ja teises saalis kutsutud osalejatega *Frames*. Konverentsi nimeks sai Teljetaltsutajad – Vibeke Vestby ütles, et ta lihtsalt ei saanud sellise nimega ürituselt puududa!

Kõik kutsutud esinejad said tulla ja Pärnu muuseumi seminarisaal on 60 osalejaga ürituse korraldamiseks just paras. Õhkkond oli sõbralik ja soe, autorite lood valgustasid kõnelejate positsioone mitmekülgset ja põnevalt.

Sündmust aitasid korraldada **Marilyn Piirsalu, Aet Ollisaar, Liina Kool, Marju Roos**. Muuseumi poolt olid suureks toeks **Anu Almik** ja **Kristjan Aariste**. Fotode eest suur tänu Toomas Huigile! Konverentsi toetas Eesti Kultuurkapital.

Kava

1. sessioon. 10-11.15

Rahvusvahelise rändnäituse *Shadow and Light* organiseerijad Bonnie Horjus, Corrie Sevinga, Coosje Suiveer ja Bea Burggraaf (Holland). Kuidas portreteerida tänapäeva damastikudujat? Vibeke Vestby (Norra). Arvutiga ühendatud kangasteljed kunstnike töövahendina.

Kohvipaus 11.15-11.30

2. sessioon 11.30-12.45

Outi Martikainen (Soome) räägib oma kunstnikukäekirjast ja tööst arvutiga ühendatud käsitelgedega TC1 Monika Grašiene (Leedu). Autori positsioon.

Lõuna 12.45-13.45

3. sessioon 13.45-15.00

Matilda Dominique (Rootsi). Suur ja veel suurem.

Annika Kiidron. Kujundite tähendusväljad autori loomingus.

Kohvipaus 15.00-15.15

4. sessioon 15.15-16.15

Eva-Liisa Kriis kõneleb oma tööst vanade telgede päästmisel ja tegijate lugude kogumisel.

Kadi Pajupuu. Leiutades töövahendeid.

Aet Ollisaar ja Annika Kiidron. Konverentsil esinejad said kingituseks Marilyn Piirsalu graafilise lehe *Loom Tamers*.

Veebitrükis: https://issuu.com/kadipuu/docs/loomtamers_veeb2_7a304c428b928c

Aade Lõng, Raasiku

Vildikunstnik Eve Tiidolepp

Eestis on tekstiilihuvilistele palju põnevaid paiku. Tekstiilikevade raames korraldasime Tartu ja Pärnu rahvusvaheliste tekstiilinäitustega seotud autoritele aprillis ja mais kaks mitmepäevast Textouri. Külastasime, vabrikuid, muuseume, kunstnike ateljeesid, lõngapoode, töökodasid.

Kristina Daukintyte Aasa fotod

Kevadised tekstiilisündmused piltides on aadressil https://issuu.com/kadipuu/docs/may_textour2019

Pallase tekstiiliosakond

Peipsimaa külastuskeskuses on pakutrükimuseum ja indigovärvimise töötoad.

TEKSTIILIKEVAD

SHADOW AND LIGHT

Shadow and Light Pärnu Muuseumis. Õhulise ja ruumilise näitusekujunduse lõi Madis Liplap.

Fotod Marilyn Piirsalu ja Toomas Huik.

Eva-Liisa Kriis tõi näitusele telje oma muuseumist.

kootud **woven**

PÄRNU MUUSEUM

Avamine Opening 9.04 17.00

Valgus ja vari
Shadow and Light
10. 04 – 2. 06 2019

Domstweversgilde Nederland

EetKL Pärnu

Pärnu Muuseum
Aida 3, Pärnu, Estonia
T-P 10-18
Tue-Sun
info@parnumuuseum.ee

Ekraanidelt sai näha eri tüüpi telgede tööpõhimõtteid.

Coosje Suiveer selgitab oma töö tehnilisi nüansse

Damastiraamidega telje rakendasid Jolanda Schotanus ja Beate Stürmer.

Bonnie Horjus räägib töö tagamaast.

Damastiraamidega kudumist on Eestis kasutatud enamasti võõde kudumisel. Tänu Veinika Västriku (OÜ Kangaspuu) initsiatiivile, on nüüd võimalik tellida Sujuri damastiraame, mida saab lisada tava-kangastelgedele. Näitusel Shadow and Light oli sellise teljeseadistuse esmaettekanne.

Juulis toimus Turgi käsitöotalus ka selleteemaline kursus. Hollandi ja saksa kudujad (Eriline tänu Beate Stürmerile!) on olnud inspiratsiooniks ja hävimisohus oskusteabe säilitajaks ja levitajaks.

Pallase tekstiilitudengid töid 3.-31.05 2019 Pärnu teatripubliku ette näituse MEELTETULETUS, mis tutvustas kaheksa autori poolt erinevatel meeltesagedustel kootud piltvaipu.

Näitus tutvustab valikut kahel viimasel aastal Pallase tekstiiliosakonnas valminud piltvaipadest, mille algtookeks on tulenevalt Uue Kunsti Muuseumis toimuva Eesti Tekstiilikunstnike Liidu aastanäituse teemast autorite jaoks olulised reeglid ja rituaalid.

Tööde valmimist juhendas prof Aet Ollisaar

Plakati kujundus: Victoria Käesel

<https://iljahlinov.wixsite.com/ilya>
<https://www.instagram.com/iljahlinov/?hl=ru>

Näitusel tegeles noor tekstiilikunstnik peamiselt fundamentaalsete ja metafüüsiliste teemadega, mis puudutavad nii üksikindiviidi kui inimkonda ning kogu mitmekülgset Universumit. On väga huvitav otsida seoseid, mis ühendavad maailma. Näha, kuulda, tunda, mis on looduses peidus. Ilja Uhlinov eksponeerib teoseid, mis on valminud aastatel 2009-2019, kaasaarvatud Pallase lõputööd „Tugevus algab juurest“ (juhendaja prof Aet Ollisaar).

Ilja Uhlinov: „Minu jaoks kunst on ilmu-
tus. See on loomise protsess, kus kunstnik

on sisuliselt vahendaja Jumala ja tema töö vahel. Ka impulss, mis jätab märgi meie ajju kujutiste, sümbolite, sõnade või tegude kujul. Iga kunstnik valib ise edastamise ja avaldamise meetodi. Mind inspireerib eripalgeline loomingu-
gulisus, kuigi eneseväljendusena eelistan visuaalset kunsti. Meeldib luua ka installatiivseid teoseid, mis annavad võimaluse töötada vormiga ja ruumiga. Vahelülilis tasapinna ja ruumi vahel ongi minu jaoks kujunenud tekstiil. Väga mugav, praktiline, plastiline ja ajatu materjal. Vaatamata tekstiilivaldkonna muutustele nii kaasaegses kunstis, disainis kui tööstuses, olen huvitatud

traditsioonilistest ajatutest kudumis-
viisidest, mis pakuvad suurepäraseid võimalusi oma ideede väljendamiseks.“ Ilja Uhlinov lõpetas 2017. aastal Kõrgema Kunstikooli Pallase tekstiiliosakonna. Ta on osalenud 2010. aastast alates tekstiilikunstnike ja Pallase üliõpilaste ühistel väljapanekutel kodu- ja välismaal. Näitust toetab Eesti Kultuurkapital.

Narva Muuseumi Kunstigaleriis on aasta lõpuni avatud Narva Muuseumi ning Eesti Tarbekunsti- ja Disainimuuseumi koostöös valminud näitus „Mustrid: Kreenholmi tekstiilidisain 1963-2005“, mis tutvustab lähemalt Kreenholmi manufaktuuri tekstiilitoodangut ja seda kujundanud kunstnikke.

<https://www.eaa.ee/naitus-kreenholmi-tekstiilidisainist-narva-muuseumis>

Sigrid Huik (detail)

Narva kunstnike grupi Vestervalli ühendus avab 17. augustil TÜ Narva Kolledžis rahvusvahelise tekstiilinäituse

INSPIRATSIOONI HETKED

Näitus kunagise tekstiililinnu territooriumil püüab elustada aega, mil kunstnikud ja tekstiilispetsialistid kogunesid Kreenholmi erinevatest maailma paikadest kogemuste ja loominguliste ideede vahetamiseks. Kunagise tekstiilitööstuse konteksti asemel kohtume näitusel, kus esinevad autorid Eestist, Venemaalt, Prantsusmaalt, Saksamaalt.

Rühmanäituste formaat annab aimu erinevate kultuurikontekstide autorite käekirjast. Näeme, kuidas kangad muutuvad emotsionaalseteks elamusteks, muljeteks, avastusteks ning kuidas loodus ja keskkond inspireerivad tekstiilkunstnikke, kes väljendavad end erinevates tekstiilitehnikates.

HERRINGBONE BY Krista Leesi

HOP galeriis 18.01 -05.02.2019

Tegemist on installatiivse näitusega, mille keskmes on must-ridisain kui omamoodi kunstiliik. Inspiratsiooniallikaks on traditsioonilise kangatüübi *herringbone* (eestikeelne vaste *kalasaba*) kujundusprintsip kui ka selle ingliskeelne nimi (*herring* tõlkes heeringas).

Klassikaline kalasaba-kangas on nurktoimne villane kootud kangas iseloomuliku sakilise mustriga, mis sarnaneb kala skeletile. Enamasti kasutatakse sellist kangast ülikonna või mantli õmblemiseks.

Näitusel eksponeeritav *herringbone* versioon on fotorealistlik kangas, kus optilist efekti tekitav sakiline muster moodustub heeringate (*Clupea harengus*) kujutistest.

Parvekalale kohaselt masside kujundujumisest tekkiv muster kandub nii ülikonnale, mantlile kui ka mitmetele muudele rõivaesemetele ning erinevatele kangamaterjalidele, aga ka aksessuaaridele.

Näituse helitaust: Background audio provided with consent by The Relaxed Guy – YouTube

Tänu: Heino Prunsvelt, Kirill Safonov, Mari-Leen Leesi, Leelo Leesi, Ketli Tiit-sar, Maria Valdma

Näitust toetasid: Eesti Kultuurkapital, Proplastik

Riste Laasberg Tallinna Jaani kiriku galeriis näituse avamisel, jaanuar 2019. Foto Kertu Sillaste

Erika Tammpere oli ka sel aastal Kunstihoone Kevadnäitusel 2019 üks töö – tekstiilinstallatsioon “Maa tuleb täita lastega”, 2018.a. Sellest tööst kirjutas 28. mai Eesti Päevalehes näitusearvustuses Indrek Tark (koos fotoga tööst), mis tekitas tema vaatenurga tõttu elevust. Erika oli seal näitusel Elna Kaasikuga ühes boksinurgas toredasti koos. Järgmisel kevadnäitusel võiks tekstiilitöid juba rohkem olla!

Kaire Tali

EKA

EKA uudised juuni 2019

EKA tekstiilidisaini eriala lõpetajad 2019

EKA MA õppekaval Disain ja rakendus-
kunst, kaitsesid 6. juunil 2019 magistri-
kraadi tekstiilidisaini suunal:

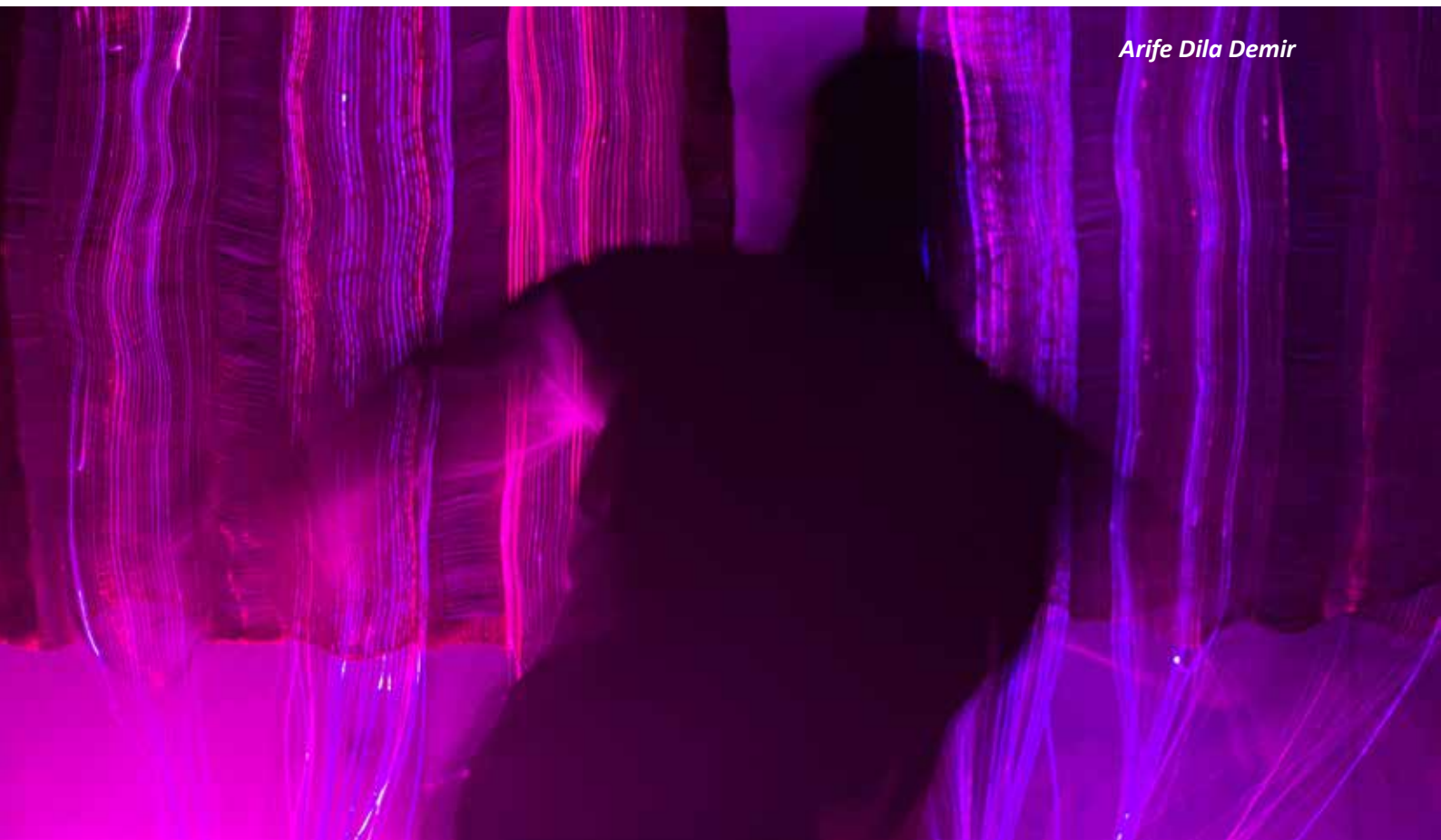
Arife Dila Demir

AURA - altering self-perception through
interactive light emitting textiles
Juhendaja Nithikul Nimkulrat, PhD
Tehniline juhendaja Hans-Gunter Lock,
MA
Konsultant Varvara Guljajeva, PhD
Retsensent dots Julia Valle Noronha, MA
Koduleht

Anu Sirkas

EXPERIMENTAL KNITTING: Integrating
Digital Technologies With Hand Knitting
Knit Collection "Futuknits"
Juhendaja Kairi Lentsius, MA
Retsensent Kristel Laurits, MA
Portfoolio

Magistritööd olid eksponeeritud EKA lõ-
putööde näitusel TASE kuni 16. juunini.

Karolin Innos

Ingel Kutsar

**Eesti Kunstiakadeemia tekstiilidisaini õppekaval kaitsesid lõpuportfoolio ning said bakalaureusekraadi:
25. jaanuaril 2019 Katarina Kruus; 11. juunil 2019 Karolin Innos, Ingel Kutsar**

Katariina Kruus. Võltsvajadused.
Foto Gerda Nurk

Mari Adamsoni nimelise parima tekstiili tudengi stipendiumi laureaat 2019. aastal on bakalaureusetaseme lõpetaja Katarina Kruus.

Eesti Kunstiakadeemia tekstiilidisaini osakond jagab õppetöös edukale ja loominguliselt aktiivsele tudengile stipendiumit alates 1998. aastast ehk käesoleval aastal 22. korda. Tunnustus on mõeldud õppetöös häid tulemusi saavutanud aktiivsele tekstiiliala tudengile. Stipendiumit rahastab EKA tekstiilidisaini osakond.

Katarina Kruus on andekas noor tekstiilikunstnik ja -disainer, keda inspireerib tekstiili juures see, et valdkond on nii-võrd lai — palju erinevaid võtteid, mis annavad loominguliseks väljenduseks lugematul hulgal võimalusi.

Katarina on osalenud mitmel ühishäitusel, ta on täiendanud enda erialaseid oskusi välisõpingutel Iisraelis, osalenud rahvusvahelisel konkursil ja workshopil. Katarina kuulub Eesti Tekstiilikunstnike Liitu.

Oma edasises loomingus soovib Katariina keskenduda materjalide loomisele, mis aitaksid kaasa tänapäeva ületarbimise probleemi leevendamisele.

Katarina portfolliga saab lähemalt tutvuda siin

Krista Leesi artiklit Katarina loomingust saab lugeda ajakirjas Femme

Lisainfo: <https://www.artun.ee/mari-adamsoni-nimelise-parima-tekstiili-tudengi-stipendiumi-laureaat-2019-aastal-on-bakalaureusetaseme-lopetaja-katarina-kruus-2/>

Foto EKA kodulehelt

Tekstiilidisaini tudengid lõid erivajadustega laste arengut toetavaid esemeid

Kunstiakadeemia tekstiilidisaini osakond on läbi aastate teinud koostööd erivajadustega laste ning täiskasvanute keskustega. Selle aasta Sotsiaalse interaktsioonidisaini aine raames arendasid tudengid esemeid, mis toetavad Porkuni kooli erivajadustega laste vaimset ja peenmotoorika arengut.

3ruum (Rünno Kulver, Ketlin Kuusing, Valerie Rust) on modulaarne õppe- ja mänguvahend, mis pakub lõputu hulga kombinatsioone kokkupanemiseks. Komplekt koosneb 80st *reboard* materjalist kolmnurgast ja üle 300 krõpsust kolmnurkade kinnitamiseks.

Emotsiooni pesa (Greete Rüütmann, Luca Pirisi) koosneb neljast muditavast padjast, mis vastavad neljale emotsioonile: rõõm, kurbus, üllatus ja viha. Mida raskem emotsioon, seda raskem on ka padi. Projekt aitab lastel oma emotsioonidega toime tulla, neid avastada ja vajadusel rahuneda.

Tere, Uku! (Anni Kivisto, Alejandra Vega Lopez) on dünaamiline kollektsioon, mis koosneb viiest käpiknukust, millest igaüks vastab erinevale emotsioonile: rõõm, üllatus, igavus, viha ja kurbus. Lapsed saavad Ukudega mängides tutvuda nii nuku, kui enda tunnetega. Lisaks on igal käpiknukul oma lõhn, mis vastab teatud emotsioonile ning lisab mängu põnevust ja üllatust. Prototüüpide üleandmine toimus 15. märtsil Porkuni koolis, kuhu need jäävad edaspidiseks kasutamiseks.

Juhendajad: Varvara Guljajeva, PhD ja Kristi Kuusk, PhD.

Tudengid: Anni Kivisto, Rünno Kulver, Ketlin Kuusing, Luca Pirisi, Valerie Rust, Greete Rüütmann, Alejandra Vega Lopez.

Lisainfo: <https://www.artun.ee/tekstiilidisaini-tudengid-arendasid-erivajadustega-last-arengut-toetavaid-esemeid/>

Anneli Kurm

PALLASE lõputööd

Anneli Kurm

Vakatus. Ruumiinstallatsioon.

Juhendaja Aet Ollisaar

Maailm mu ümber on üha mitmekihilisem, iseenesest läbi põimuv, otsa kuhjuv ja tükkideks kukkuv. Mu analoogset inimkogemust saadab aina süvenev digitaalne paine. Kuid nii, nagu musta värvi jaoks on vaja valget ja maksimaalse esiletulemiseks minimaalset, vajan tulva mõtestamiseks lakkamist. Mõte, see on vakatus, mis sünnib tulva ja lakkamise, müra ja vaikuse, musta ja valge piiril. Katsetades žakaartelje kudumisvõimaluste ning monokroomse abstraktsionismiga, asusin taltsutama müra ning otsima vaikust, et anda võimalus vakatusele.

Anastasia Rikk

Anastasia Rikk

Fantaasiahoone peegeldus gobeläänil

Juhendaja Aet Ollisaar

Lõputöö tegemine oli minu jaoks hüpe tundmatusse. Uurisin fantaasia kujutamise võimalikkust ja vaatlesin erinevatel ajastutel tegutsenud autorite teoseid. Mind huvitas see, mida autorid on soovunud vaatajas äratada ja see, mida mina tajun. Arendasin oma Fantaasiahoone

visuaali erinevate meetodite ja vahenditega. Tööprotsessis kasutasin meetodina fantaasiaelementide peegeldamist ühest meediumist teise, otsides vastust küsimusele, milline kavandamise ja kujutamise viis on mulle kõige omasem. Töö käigus õppisin lahti laskma täpselt juhitud protsessist ja määravamaks said pigem ootamatud materjalid, meetodid ja kohad.

Helene Puusep**Kui mu elu oleks õudusfilm.****Tikandiseeria.**

Juhendaja Marko Mäetamm

Õudusfilmide vaatamine on minu jaoks alati olnud eriline kogemus. Oma lõputöö raames vaatasin neid rohkem kui kunagi varem, et seda kogemust veelgi võimendada. Üritasin mõista, kuhu mu uuenenud fantaasia liikunud on. Mee-nutasin lugusid omaenda elust ning lubasin nende põhjal tekkida õudus-filmikaadritel. Nende illustreerimiseks ja edasi andmiseks kasutasin erinevaid käsitikandi tehnikaid.

Helene Puusep**Kristin Mällo****Ruumiliste mustrite rakendamine moe-kollektsioonis**

Juhendaja Kairi Lentsius

Kollektsioon „Playing with Cuts“ on uurimus naiste rõivastest, mis käsitleb mustrite loomise protsessi ja ruumilise aspekti, kasutades selleks erinevaid tehnikaid ning materjale. Kuna mind huvitab materjali, keha ja selle liikumise omavaheline suhe, keskendun ma lõputöös kangakihtide ja laserlõikuriga sisse-lõigatud pindadega ruumiliste mustrite loomisele. Tänu inimkeha pidevale liikumisele, aitab see luua rõivastel olevatest mustripindadest omakorda uusi mängulisi ja põnevaid mustreid. Seejuures on oluline ka kanga manipuleerimise aspekt ning selle omaduste muutmine. Kollektsioon koosneb kuuest rõivakomplektist, mille arenduses olen katsetanud erinevate ruumilise efekti saavutamise võimalustega, et seeläbi luua uut visuaali ja kogemust.

Kristin Mällo

Mairi Sild**Mustriotsingud läbi skulpturaalsete rõivavormide**

Juhendaja Kairi Lentsius

Minu lõputöö projekt käsitleb mustrite loomise protsessi, keskendudes samal ajal ka mustrite tõlgendamisele. Oma töös soovisin leida viisi, kuidas luua 3D rõivavormist 2D mustrit.

Protsessi esimeseks oluliseks etapiks oli vormide loomine. Selle käigus katsetasin erinevaid kangaid, leidmaks need, mis mõjuvad fotodel kõige paremini ning toovad drapeerides loodud vormimängu selgelt esile. Samuti oli oluline leida parim võimalik viis mustrite viimiseks kanga pinnale. Töö lõpufaasis valmis rõivakollektsioon 3D vormidest tuletatud 2D mustritega.

Mari Škerin**Mare: kineetiline installatsioon.**

Juhendaja Edith Karlson

“Mare” on organiseeritud stihiat, mis on allutatud kontrollile. Selle lõimunud looked toovad välja vee oma ilus, jättes kõrvale võimalikud ohud. Töö põimib sünteetilise ja loodusliku materjali süm-

bioosiks, kus korrapärasus mõjub orgaaniliselt ning eripärad rõhutavad sarnasusi. Selles avaneb otsetee turvalisse tundmatusse, kui silmad on uppunud vee võrgustikku. “Mare” on maal, millel olev värv on alati värske, ent ei tilgu lõuendilt, ega kuiva kunagi. See töö on ood veele!

Mari Škerin

Mari-Triin Kirs**Mari-Triin Kirs**

Kududes vabadust: kestlikest kiududest eksperimentaalsed kangad.

Juhendaja Kristina Paju

Mõtestan vabadust tekstiilmaterjali kaudu. Kasutan kestlikke kiudusid, lina, kanepit ja nõgest, mis illustreerivad loodusega kooskõlas olemist. Teisalt väljendab materjal püüdlust ebatäiuslikkuse, kasinuse, lihtsakoelisuse, tarbimiskultuuri hülgamise poole. Muutub arusaam traditsioonilisest kangast, mis on rangelt ühtlase tiheduse, kuju ja kvaliteediga ning seetõttu võtab algmaterjalilt vabaduse olla isikupärane.

Kasutades Kõrgema Kunstikooli Pallas dotsent Kadi Pajupuu leiutatud suga RailReed sünnivad kangastelgedel lina- ja kanepikiust eksperimentaalsed kangad. Kududes vabadust väljendan valikuid, mis on minu jaoks olulised – keskkonda säästev ja jätkusuutlik mõtteviis.

Siiri Nool

Villa töötlemise võimalused Eesti villavabrikutes. Eesti päritolu lambavillast lõnga testimine ja kasutamine silmuskoelise toote loomisel

Juhendaja Liina Kool

Minu töö peamine eesmärk on väärindada kohalikku toorainet ning anda sellega disainile lisaväärtus. Olen varem kasutanud oma kudumite loomisel välismaiseid villaseid lõngu, mis on erinevates jämedustes ja värvitoonides kergesti kättesaadavad. Lõputöös annan ülevaa-

te võimalustest kasutada Eesti lambavillast valmistatud lõngu.

Rakendussuuringu käigus tutvusin Eesti villavabrikutega, et saada ülevaade villaste lõngade tootmisvõimalustest. Valisin üheksa lõnga erinevatest vabrikutest, et testida nende omadusi silmuskoelise toote loomiseks. Teostasin neist lõngadest silmuskootud kangastele mitmed tehnoloogilised testid, mille tulemuste põhjal valitud lõngadest valmisid kudumid, et saada kogemus selle materjali kasutamisest silmuskoeliste rõivaste disainis.

Siiri Nool

Pallase teise kursuse tudengid Anett Niine ja Liisi Tamm osalesid ERKI moeshowl uuenduslikul kangatehnoloogial põhineva moekollektsiooniga WEawe. Kasutatud on MultiWeave'i (3D-kudumine) tehnoloogiat, mis pakub riiete loomiseks uusi võimalusi. Loodud vormidel ei ole kasutatud õmblusi. (Foto sotsiaalmeediast)

MultiWeave kangaloomise tehnoloogia idee autor ja arendaja on Pallase tekstiiliosakonna dotsent Kadi Pajupuu. <https://www.railreed.ee/multiweave>

Kõrgema Kunstikooli Pallas tekstiiliosakonna üliõpilased osalesid 09.04.2019 – 10.05.2019 Poolas rahvusvahelisel noorte tekstiilikunsti triennaalil YTAT 2019

Juba kolmandat korda toimuval noortetriennaalil osalesid üliõpilased kunstikõrgkoolidest üle maailma, projekti eesmärk on tuua tähelepanu noorte loomingu ja elavdada koostööd autorite vahel. Näitus tutvustas 18 kõrgkooli bakalaureuse ja magistritaseme üliõpilaste loomingut kahes kategoorias: tekstiilikunst ja -disain. Pallase tekstiiliosakond oli triennaalil esindatud kahe tööga.

Mari-Triin Kirs osales näitusel gobelääniga "Kodu" (juhendaja professor Aet Ollisaar), mis on inspireeritud koduga seotud tugevatest tunnetest ja mälestustest. Teose idee sai alguse aastatetagusest kirjast, mis nüüdseks on saanud visuaalse vormi. Anett Niine, Marge

Allik ja Liisi Tamm esitlesid Pallase rakendusloomingu projekti MultiWeave (juhendaja dotsent Kadi Pajupuu), mille eesmärk on uurida uudse struktuuriga tekstiilmaterjali valmistamise võimalusi. MultiWeave on eksperimentaalne

masin, mis võimaldab „printida“ lõnga, kasvatades koelõngakihte etteantud punktide vahel. Lõimi toestab kudumise ajal jäik tugistruktuur, mis töö lõppesdes tekstiilist eemaldatakse.

<http://www.ytat.asp.lodz.pl/en/>

MPT ME etendus

6. juuni 2019 kell 20
Eesti Rahva Muuseum

MPT ME võttis vaatluse alla sel aastatuhandel sündinud ja kasvanud põlvkonna. Just-just, needsamad peaaegu halvustavalt lumehelbekesteks tituleeritud noored, need influencer'id, juutuuberid ja selfie-staarid. Needsamad, kes igapäevaselt kümnete emotikonide, sadade sõprade, tuhandete äppide ja miljonite laikide keskel ennast leidma ja kehtestama peavad. Nende maailm ei ole enam turvaline vanematekodu, vaid ohtlik kõrghoone, kus on lihtne eksida. Selles maailmas ei ole selfie enam lihtsalt ilus portree vaid MINA loov ja positsioneeriv kaitsereaktsioon ja suhtlusvorm, mis paratamatult defineerib ka kogu ülejäänud ühiskonna, MEIE kõigi ühist jagatud ruumi.

Kollektsioonid:

Victoria Käesel "KUNSTVERK"

Annika Kiidron "Dust/Tolm"

Karin Kreek "KIPE"

Mariliis Niine "TRYPO"

Kaire Avi-Kinnunen "Käed vabad"

Anželika Mändmaa "VALGE/WHITE"

Karl-Christoph Rebane "Olen mingi nali te jaoks?"

Rubén Reviriego "Bitter mood"

Jüratė Vaškienė "DOPPLER (D)EFFECT"

Etendusele lisandusid ka Kõrgema Kunstikooli

Pallas lõputööd.

Lavastaja / Barbara Lehtna

Liikumine / Hanna Juntti

Valguskunstnik / Rommi Ruttas

Videokunstnik / Rasmus Eist

Annika Kiidron "Dust/Tolm"

Siim Hendrikson, Victoria Käesel, Ester Must.

Fotod Andrus Kannel

5.–9. veebruaril 2019 esitlesid Kõrgema Kunstikooli Pallas üliõpilased Stockholmi mööbli- ja valgustimessi Greenhouse'i alal ühistööna valminud projekti LINK.

Projekti jooksul uurisid 14 üliõpilast mööbli- ja tekstiilidisainis kasutatavate sõlmede ja ühenduste tehnoloogilisi aspekte ning otsisid mängulisi võimalusi seoste loomiseks erinevate materjalide vahel. Projekti tööprotsess on üles ehitatud tiimitööle, eksperimentidele ning uudse vaatepunkti otsimisele tehnoloogiliste võtete kasutamisel. Kasutusel on peamiselt naturaalsed materjalid ning disainilahenduste üheks lähtekohaks on tuua praktilistesse esemetesse ootamatuid detaile ja kooslusi.

Stockholmi mööbli- ja valgustimessil eksponeeritakse näiteid tooteprototüüpidest, mis on teostatud viie disainimeeskonna ideede tulemusena. Tööstuslikust vildist TUMBA on mõeldud nii istumiseks kui asjade hoiustamiseks

ning tänu oma minimalistlikule välimu- sele sobib see erinevatesse keskkonda- desse. Lebats BIKUPAN, milles kohtuvad kudum ja suitsutatud eukalüpt, on inspi- ratsiooni saanud mesitarust. Taburetid KOMO61 moodustavad tooteperekon- na, mille tekstiilse osa värvilahendust ja mustrit saab kasutaja ise soovi korral muuta. Jaapani voltimiskunstist ja vor- milahendustest inspireeritud LUIK on heli summutav ruumieraldaja, mis või- maldab suuremal alal luua endale mee- lepärase keskkonna. Valgusobjekt KUUU salapäraseks geomeetrilised vormid ja keerlevad volangid toovad kaasaegsesse interjööri luksuse hõngu. Tootevalikut ri- kastab käsitsi taftitud must-valge põran- davaip, mis on valminud mitme kursuse üliõpilaste ühistööna.

Kõrgem Kunstikool Pallas osaleb Stock- holmi mööbli- ja valgustimessil oma väl- japanekuga kümnendat korda.

Projektis LINK osalesid Pallase tekstii- liosakonna ja mööbliosakonna üliõpi- lased: Diana Tisler, Ester Must, Gerda Niitvähi, Helen Kangro, Jaan Voog, Kail

Kuresoo, Marili Järv, Markus Pärnamets, Priit Kangur, Siim Hendrikson, Siret Ott, Teele Kumm, Victoria Käesel, Yuuki Vähi. Juhendajad: Keret Altpere, Madis Liplap, Jaak Roosi, Aet Ollisaar. Üliõpilaste osalemist messil toetas Eesti Kultuurkapital.

<https://www.facebook.com/PallasUAS-projectLINK/>

Diana Tisler, Marili Järv, Jaan Voog

2.-30.08.2019**ARS Showroomi galeriis**

Peeter Kuutma alustas ARS-i majas oma vaibastuudioga aastal 1994. 25 aasta jooksul on selles ruumis telgede taga töötanud erinevad inimesed ja valminud on paljud (kes seda täpselt enam mäletab kui mitu!) tellimustööd.

Peetri vaibad on läinud presidendi ametiruumidesse, Riigikokku, Korporatsioonile Rotalia, erinevatesse riigiasutustesse ja eraisikutele. Siin on valminud nii näitusetöid kui sihttellimusi. Väsimatu Eesti tekstiilikunsti *grand old man* on kõik need aastad seda koormat hooletu elegantsiga ja tulemuslikult vedanud.

Juunis valmis stuudios pidulikult viimane vaip tema tulevasele Ventspilsile näitusele. "Aitab küll!" ütles Peeter ja pakkis asjad kokku. Veerand sajandit tekstiilikunsti ruumis number 227 vääriks uksele kuldset nimetahvlit. Unustamata meenutada, kui paljude Tekstiilikunstnike Liidu korraldatud näituste tööd on kokku kogutud ja hiljem taas laiali viidud justnimelt sellest teisest ruumist!

Kui ühe ukse sulged avaneb kusagil järgmine... Sel kevadel esitles TEKERO vaibasalong Peetri kavandite järgi Portugali vaibatehases valminud uut kollektsiooni.

Kaire Tali

Peeter Kuutma KOLM PILTI JA ÜKS VAIP

Tekstiilikunstnik OP+ saates!

Peeter Kuutma ja ettevõtja Aivi Valliste Teke-ro Põrandasalongis.

Foto FB

Ene Pars. EESTI TRIIBUKOOD

Tarvastu Peetri kirikus on avatud tekstiilikunstnik Ene Parsi näitus „Eesti triibukood“. Suvist kirikunäitust korraldab Tarvastu Peetri kogudus juba kaheteistkümnendat korda. Ene Parsi näituse jõudmisel kirikusse oli määravaks tema side Tarvastu kihelkonnaga. Ene isa, eesti nukufilmitraditsiooni rajaja Heino Parsi sünnikodu Mustlas on tähistatud mälestustahvliga.

Ene Parsi töid oli esimest korda Tarvastus näha 2012. a Katariina Gildi ühisnäitusel. Kunstnik tegutseb gildis osaühinguga Ene Pars Disain.

Triibukoodina saab näha valikut Eesti kihelkondade seelikutriipe valdavalt viie, aga ka kümnekordses suurenduses.

Näitusega Tarvastu kirikus saab tutvuda 25. augustini reedest pühapäevani kell 12–17.

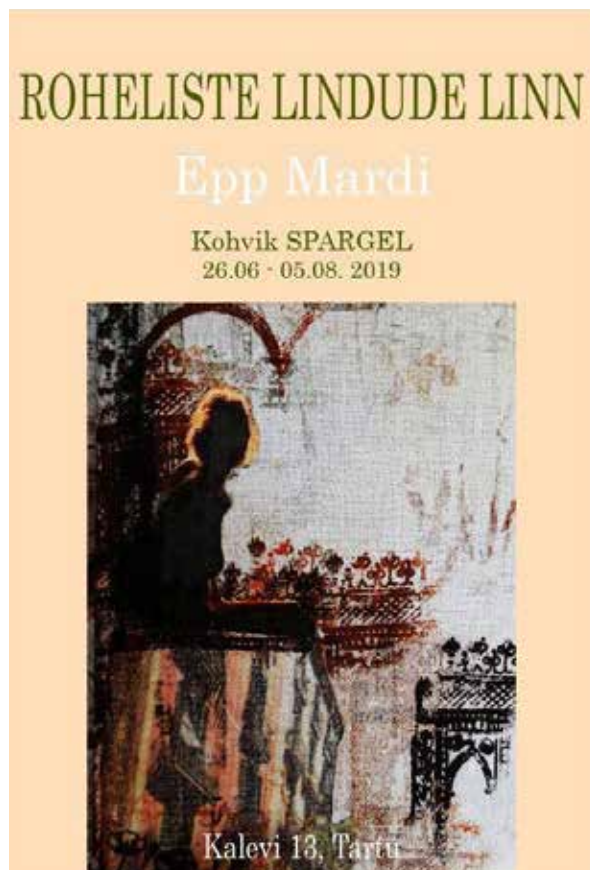
Elve Bender,

Tarvastu Peetri koguduse õpetaja

www.eestikirik.ee

Heino Parsi käe all valmis aastail 1962–1990 kokku 31 filmi. Kaadrid filmist Operaator Kõps seeneriigis (1964).

Eesti Lastekirjanduse Keskuse põõningugaleriis on Peterburi tekstiilikunstniku ja illustraatori Tatjana Tšursinova tekstiilkollaažide näitus AVATARID. Näitus on avatud 30. augustini.

2020. Aastanäituse eelinfo

VABADUS

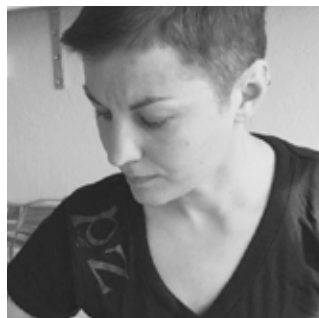
2020. ETeKLi aastanäituse teemaks pakume VABADUS. Väljendusvabadus. Vabadus on takistuste ja piirangute puudumine, kuid samas seotud kohustuste ja reeglitega. Vabadus MILLESTKI, vabadus MILLEKSKI.

*Priius, kallid aned, taeva kingitus!
Uka-uka, mina prii!*

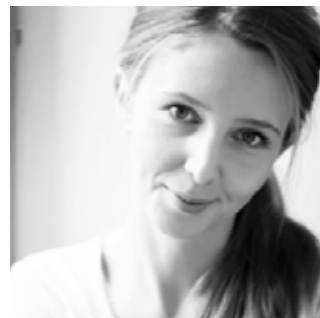
Aastanäituseks reserveeritud aeg Tartus galeriis Noorus on 23. märts – 18. aprill 2020.

Täpsem info tingimustest meilitsi.

Tere tulemast! ETEKLi uued liikmed

Marilyn Piirsalu

Svetlana Todurova

Mari-Triin Kirs

Ilja Uhlinov

Eesti Tekstiilikunstnike Liit võtab uusi liikmeid vastu kord aastas. Maikuu jooksul esitavad liikmelisust taotlevad kunstnikud juhatusle avalduse, portfoolio ja kahe ETeKLi liikme soovitusle. Liikmeks vastuvõtmise otsuse langetab Üldkoosolek, mis tavaliselt toimub mai lõpus või juuni alguses. Liikmekandidaadid arutelu ja hääletuse juures ei viibi.

Tähelepanu! Suur telg!

Eesti Tekstiilikunstnike Liidule kuulub legendaarne telg, millega on kootud Linnahalli hiidvaip. Telge on aastate jooksul kasutatud näiteks põimevaipade kudumisel. Telg on mõeldud kahekesi kudumiseks (teljel on dubleeriv paar tallalaudu). Kudumislaius peaaegu 3 meetrit!

Kuna tööriist paikneb ARSi aknata ruumis, mille eest nüüd hakatakse renti küsima, oleks hea kaardistada tegijad, kes sooviksid telge kasutada, sest ETEKLil pole rendiraha (~70€ kuus) oma eelarvest võimalik maksta.

Huvilistel palume juhatusle märku anda. Kas saame teljele tööd ja tiimi?

Eedeni aed

Foto Marilyn Piirsalu

Sel aastal toimus European Textile Networki konverents Austrias Haslachi linnakeses. Lähistel korraldati ka näitus Garden of Eden, kuhu Eestist pääses **Tuuli Reinsoo** viimasel aastanäitusel eksponeeritud kolmeosaline töö ja Marilyn'i graafilise lehe järgi Kadi poolt kootud gobelään Hundiseeriast. Tänu Kulkast saadud toetusele sai teoks meie konverentsireis 27. juulist–1. augustini, sõitu toetas tänuväärselt ka Pallase tekstiiliosakond.

Ürituste korraldamisel olid teinud Haslachi tekstiilikeskuse inimesed suurepärase töö: kaks päeva oli tekstiiliettekandeid Jaapanist Argentiinani ning ühel päeval ekskursioon näitusele ja laevaretk piki Doonaud Linzi moeetendusele. Lisaks veel konverentsi eelkursused ja tuurid. Mind inspireeris kudumismuuseum ja keskus, kus viis erinevat üksust koostööd teevad. Töötavas vabrikus on kunstnikel võimalik lasta kududa žakaarkangaid (Näitusel Garden of Eden oli mitu tööd, mis seal valminud).

Garden of Eden asus mäepealses lossikeses. Eriti sügava mulje jättis see, et korraldajad olid tühjana seisnud sopilise-trepilise hoone rämpsust puhastanud, aknaavad klaasinud ja valgustuse vedanud. Loodi romantiline ja elus keskkond rahvusvahelise tekstiilkunstinäituse tarbeks. Tekkis kohe unistus-kujutus, kuidas Eestis saaks kolhoosiaegseid majandushooneid või tööstuskolosse ajutisteks näitusepaikadeks muuta. Tööd näitusele oli valinud žürii (**Beatrijs Sterk, Paola Re, Marga Persson** ning ETNi konverentsi organisaatorid **Christina Leitner** ja **Andreas Selzer**). Õunad-taimed ja otsesed paradiisiaia illustatsioonid olid uljas ülekaalus. Kujutavat ja jutustavat süžeed žürii ei tõrjunud. Vastupidi, aukohal oli ekspositsioon Egiptuse laste kootud taime-loomamuustrilistest gobeläänidest. Konverentsil esines **Suzanne Ramses Wissa Wassef**, kelle arhitektist isa oli aluse pannud kunstikeskusele, kus lapsi julgustati oma kujutlusi gobeläänvaipadesse kuduma. Sellest ekspositsioonist jäi tore tunne, mäletan, et minu lapsepõlves olid raamatud Egiptuse laste kootud vaipadest suureks inspiratsiooniks.

Oli kord tekstiil

Kui mõelda Tuuli Reinsoo esitatud visioonile, kus kolm tekstiili jutustasid põlvkondadeülelt lugu (teose pilt on juba varem Kois ilmunud), siis kodutekstiil, mis portreteeritud **Kristina Daukintyte Aasa** žakaartehnikas puna-mustas teoses loob

Fotod Kadi Pajupuu

Naomi Kobayashi õhus hõljuv sõõr.

Fotod Marilyn Piirsalu, Kadi Pajupuu

seose tuntud Leedu kunstniku ja feministi Veronika Sleivytega, autori sõnul oli Sleivyte muuseumis nähtud vooditekk inspiratsiooniks. **Gabi Metti** töös moondus vana linane kukkur ületikkimiste abil tänapäevaseks šamanistlikuks objektiks sümboliseerimaks kohmakat püüdu raha võimuga suhestuda.

Ane Henriksen tegi oma abstraktse töö Jaht kantud jahiriietest ja naistepesust, materjali lugu oli tugevam kui kompositsiooni mõju. **Tarja Wallius** nõelus vanad puuvillased taskurätikud pruudi peaehteks. Argentiina kunstnikeduo **Leo Chiachio ja Daniel Giannone** viisid uuskasutuse uuele tasemele, nende hiiglaslikud käsitsi tikitud pannood, on loodud trükitekstiilidele. Taksikoer Piolin troonib keset tööd korvtoolis, puude otsas peni kohal turnivad idamaistes kostüümides pärdikud, kellel on Leo ja Danieli näod. Küsimusele, aga kes teie koera siis hoiab, kui olete Euroopas, vastas Daniel: Aga meil on kuus koera! Ja neil on “nanny”.

Seega oli taaskasutustekstiilidel (või redimeididel) eri autorite jaoks erinev tähendus: kellele värv, kellele kunagisest funktsioonist lähtuv assotsiatsiooniahel, kellele mälestus kasutajatest. Püüd tundus olevat argise materjali esitamine rituaalses kontekstis.

Ruumiline

Rohkelt oli esindatud skulpturaalseid tekstilvorme. Tihe hekimulje kandis **Monika Rauhi** töös Foliage. Nagu ikka, mõjus monumentaalsus, suuremõõtmelisus. Ühevärvilised selgel struktuurimõttel (liikuvus, läbipaistvus) põhinevad tööd sobitusid hüljatud lossi ruumidesse ideaalselt. Ja kontrastiks suurematele vormidele oli näitusel eksponeeritud **Christiane Löhri** haprad vormid, mis loodud seemnetest ja hobusejõhvist. Autor rõhutas, et pole vaja otsida seost loodusega või klammerduda materjali naturaalsesse päritolu: tema tegeleb ruumi ja selle markeerimisega. Tööde koospüsümise loogika tundus peaaegu ebamaine!

Kehalikkus

Eedeni aia puhul oleks ehk oodanud rohkem ja julgemaid töid, mis tegelevad (inim)kehalikkusega. **Raija Jokineni** kaunis Green Veins, **Beatrix Kaseri** alasti kehade jäljendid, Austria noorte autorite (**Kerstin Brandl, Sarah Rachinger ja Alexandra**

Pisslinger) fotoseeria protsessist, kus valge kleit määrdub/ värvub granaatõunamahlast ning **Sibylle Nageli** rammus primitiivne aplikatsioon imetava ürgemasega – need olid minu silmale rohkem ihulikud tööd. Kõik muu jäi sündsaks ja looritatuks, pigem pattulangemise-eelseks paradiisiaiaks.

Sotsiaalsus

Vastukaaluks oli teravalt oma suhtumist väljendav oli **Tanja Boukali** isikunäitus HeimART galeriis Neufeldenis. Autor on töötanud vabatahtlikuna kriisikolletes, mis lisab tema töödele usutavust ja ehtsust.

Konverentsisuhtluses hakkas silma, et ettekandjad pidasid sageli vajalikuks rõhutada, et nad ei pea end tekstiilkunstnikeks, aga kohvipausidel küsiti ikka tutvuse alustuseks: kas oled kuduja, printija, värvija?

Kuduja

Kadi Pajupuu

Tanja Boukal

Garden of Eden, Neuhaus castle

Leo Chiachio ja Daniel Giannone suuremõõtmeline tikand

Monika Rauh

Gudrun Bartenberger. Medusa

EteKL
estonian
textile artists'
association

Koiliblikas nr 55

on Eesti Tekstiilikunstnike Liidu leht.
www.tekstiilikunst.ee
facebook – Eesti Tekstiilikunstnike Liit

Eesti Tekstiilikunstnike Liit
SWEDBANK
a/a EE332200 221013989379